

ELÖLJÁRÓBAN

Az itt következő írások négy évtizedes nyelvészi pályám alatt gyűltek össze, de nem csak nyelvészeti tárgyúak, mert az élet, bárki élete, nem csak a szakmáról szól. Ami szakmámat, a nyelvészetet illeti, nem panaszkodhatom: sohase bántam meg választásomat, a nyelvészet egész életemben fogva tartotta érdeklődésemet, nem unatkoztam. Mellette azonban más is érdekelt, mindenekelőtt az irodalom, de más művészetek is, mint a színház, a film, a népművészet és a képzőművészet. Ezek nagyobb része anyagánál, a nyelvénél fogva (irodalom, színház, népdalok) a nyelvészethez is kapcsolódik. Szinte minden írásomat személyes vonzalmak hívták életre, barátok, rokonok, mesterek és pályatársak szeretete és tisztelete inspirálta. Ezek a viszonyok adják ki tágabb perspektívában a társadalom szövetét. A nyelvészen és a művészeteken túl tehát a társadalom, mindenekelőtt a nevelés, vele kapcsolatban a lélektan problémái foglalkoztattak és adják érdeklődésem harmadik csoportját. Ezeknek is vannak nyelvészeti kapcsolódásai. Ha nyelvről beszélek, sohasem kizárólag egy nyelvre gondolok, az emberiségnek nyelvi vannak, amelynek közös nevezőjét megtalálni az összehasonlító nyelvészet nagy vállalkozása, amely sohasem fejeződik be, mert a nyelvek múltja kimeríthetetlenül mély kút. Ennélfogva nyelvi horizontomat összehasonlító nyelvésztként, uralistaként mindig igyekeztem tágítani, olykor a rokon nyelveken túlra is. Fordítói munkáim is ebben a szellemenben készültek és ilyen irányúak. Az írásokat nem kronológiai sorrendben állítottam össze, hanem tematikus rendben. És tekintve, hogy a témák összefonódnak, egyes írások akár egy másik tematikus csoportban is szerepelhetnének, ebben az értelemben az összeállítás esetleges. Az olvasó ennek ellenére megtalálhatja bennük a szerves kapcsolódásokat, amelyekből összeáll kutatói életem.

Hálával gondolok általános iskolai tanárainkra, Somfai Lászlóra és dr. Héjjas Endrére, valamint gimnáziumi tanárainkra, dr. Kordé Imrére, dr. Lessy Viktorra, dr. Téglás Jenő Bélára és dr. Suki Bélára, akiknek köszönhetem, hogy később nyelvész lettem.

Köszönetemet fejezem ki Kiss Gábornak, a TINTA Könyvkiadó igazgatójának, aki nagylelkűen elfogadta közlésre írásaimnak ezt a válogatását. Köszönöm Molnár Zoltánnak, az ELTE Finnugor Tanszéke könyvtárosának hathatós és gyors segítségét, amit könyvem összeállításához nyújtott.

Irodalomjegyzék és az eredeti megjelenés helye az egyes írások után található.

Pomáz, 2021. február 11-én

Simoncsics Péter